

Ehdotettuja muutoksia osasairauspäivärahaan, Kelan kuntoutusrahaan ja työeläkekuntoutukseen

**Kaisu Harju-Kolkka
Erityisasiantuntija SVO/ETU**

19.9.2022

Tausta:

- HE menossa valtioneuvoston istuntoon 19.9.2022, muutokset eivät vielä varmoja
- Esitykseen sisältyvät ehdotukset liittyvät osin pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman kirjaukseen koskien kuntoutusjärjestelmän uudistamista kuntoutuskomitean ehdotusten pohjalta. Muilta osin ehdotuksilla pyritään selkeyttämään toimeenpanoa sekä parantamaan etuudensaajien ja –hakijoiden yhdenvertaisuutta.
- Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön toimesta kolmikantaisessa työryhmässä, jossa edustettuina olivat sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi Akava ry, Eläketurvakeskus (ETK), Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Kansaneläkelaitos (Kela), KT Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Yrittäjät ry, STTK ry ja valtiovarainministeriö.

Ehdotetut muutokset koskisivat:

- Sairausvakuutuslakia (1224/2004)
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annettua lakia (566/2005)
- Työntekijän eläkelakia (395/2006)
- Yrittäjän eläkelakia (1272/2006)
- Maatalousyrittäjän eläkelakia (1280/2006)
- Merimieseläkelakia (1290/2006)
- Julkisten alojen eläkelakia (81/2016)

Ehdotetut muutokset sairausvakuutuslakiin: osasairauspäiväraha

- **Omavastuuajalla työskentely:** Osa-aikainen työskentely omavastuuajalla osasairauspäivärahaan oikeuttavassa määrin ei katkaisisi omavastuuajan kulumista. Sopimus osa-aikatyöstä voisi siten olla voimassa jo työkyvyttömyyden alkamisesta lukien.
- **Kokoaikatyön määritelmän muuttaminen:** Kokoaikatyönä pidettäisiin pääsääntöisesti työtä, jossa säännöllinen työaika on vähintään 30 tuntia viikossa tai se tasoittuu vähintään 30 tuntiin viikossa sovellettavalla tasoittumisjaksolla taikka ansiotyötä, jossa työntekijän työaika on asianomaisella alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän säännöllisen työajan pituinen.
- **Osasairauspäivärahan enimmäisajan pidentäminen:** 120 arkipäivästä 150 arkipäivään.

Kelan kuntoutuslakia koskevat muutokset: kuntoutusrahaetus (1/2)

- **Työstä estyminen ja kuntoutuspäivän kesto:** kuntoutusrahan maksaminen ei enää jatkossa edellyttäisi työelämän ulkopuolella olevan henkilön ammatillisen kuntoutuksen ajalta sitä, että henkilö on kuntoutuspäivänä kokonaan estynyt tekemästä työtään. Myöskään kuntoutuspäivän päivittäistä kestoa ei tutkittaisi.
- **Odotus- ja väliajan kuntoutusraha:** Oikeus odotus- ja väliajan kuntoutusrahaan tulisi ammatillisen kuntoutuksen odotus- ja väliajalta, jos kuntoutuja ei saa tuolta ajalta toimeentuloa työstä. Kuntoutuja ei siten enää tarvitsisi hakea väliajalle muuta toimeentuloa turvaavaa etuutta.
- **Kuntoutuksen joustopäivät:** lakiin lisättäisiin säännös joustopäivistä, eli kuntoutusrahan maksamisesta tilanteissa, joissa kuntoutuja ei voi osallistua Kansaneläkelaitoksen järjestämään ammatilliseen kuntoutukseen viitenä päivänä viikossa esimerkiksi sairauden vuoksi.

Kelan kuntoutuslakia koskevat muutokset: kuntoutusrahaetus (2/2):

- Perustoimeentulotuki 0 omavastuupäivään oikeuttavien kuntoutusta edeltävien etuuksien joukkoon
- Takautuvan hakuajan pidentäminen kuuteen kuukauteen
 - Tällä hetkellä 4 kuukautta, työeläkepuolella 6 kuukautta
 - Lisäisi symmetriaa suhteessa työeläkepuoleen
- Työterveyshuoltolain mukaisen työkokeilun ajalta maksettavan kuntoutusrahan myöntämisedellytysten täsmennyksiä
- STEA:n avustaman sopeutumisvalmennuksen ajalta maksettavaa kuntoutusrahaa koskevan lainkohdan kumoaminen
 - STEA on luopunut sopeutumisvalmennusten avustamisesta, joten lainkohta on tarpeeton

Kelan kuntoutuslakia koskevia muutoksia: kuntoutusetuus

- Lisättäisiin kuntoutuslain ammatillisen kuntoutuksen vastuunjakoa koskevaan lainkohtaan täsmennys, jonka mukaan Kansaneläkelaitoksella ei ole velvollisuutta järjestää ammatillista kuntoutusta, jos vakuutettu on saanut oikeudestaan työeläkekuntoutukseen ennakkopäätöksen, joka kuntoutusta haettaessa on voimassa.
 - Liittymäpintaa Kelan ja työeläkelaitosten yhteistyötä ja kuntoutukseen pääsyn sujuvoittamista koskeviin komitean ehdotuksiin

Kelan kuntoutuslakia ja työeläkelakeja koskevia muutosehdotuksia: täsmennyksiä regressseihin

- Kelan kuntoutuslakiin lisättäisiin Kelan sisäisiä regressimahdollisuuksia etuuksien välillä etuuksien ensisijaisuusjärjestykset huomioiden
- Lisättäisiin kaikkiin asiaa koskeviin lakeihin regressiperintää koskevat säännökset, joiden mukaisesti Kela ja työeläkelaitokset voisivat regressoida toisiltaan kuntoutusrahaetuutta

Työeläkelakeja koskevia muutosehdotuksia

- Työeläkekuntoutuksen edellytyksiä ehdotetaan muutettavaksi kuntoutuksen hakijan työelämää vakiintumisen arvioinnin osalta.
- Lisäksi työeläkelakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset kuntoutusrahan ja kuntoutuskorotuksen keskeyttämisestä.

HE:n aikataulu:

- Esityksen antaminen eduskunnalle budjettilakien aikataulussa (eduskuntaan viikolla 38)
- Lakien voimaantulo olisi 1.1.2023 alkaen, siirtymäsäännöksillä tarkennetaan ennen voimaantuloa alkaneiden tilanteiden osalta sovellettava säännös
 - Esim. tilanteet, joissa osasairauspäiväraha-kausi on alkanut ennen vuodenvaihdetta ja jatkuu vuoden 2023 puolelle

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

Kiitos!

